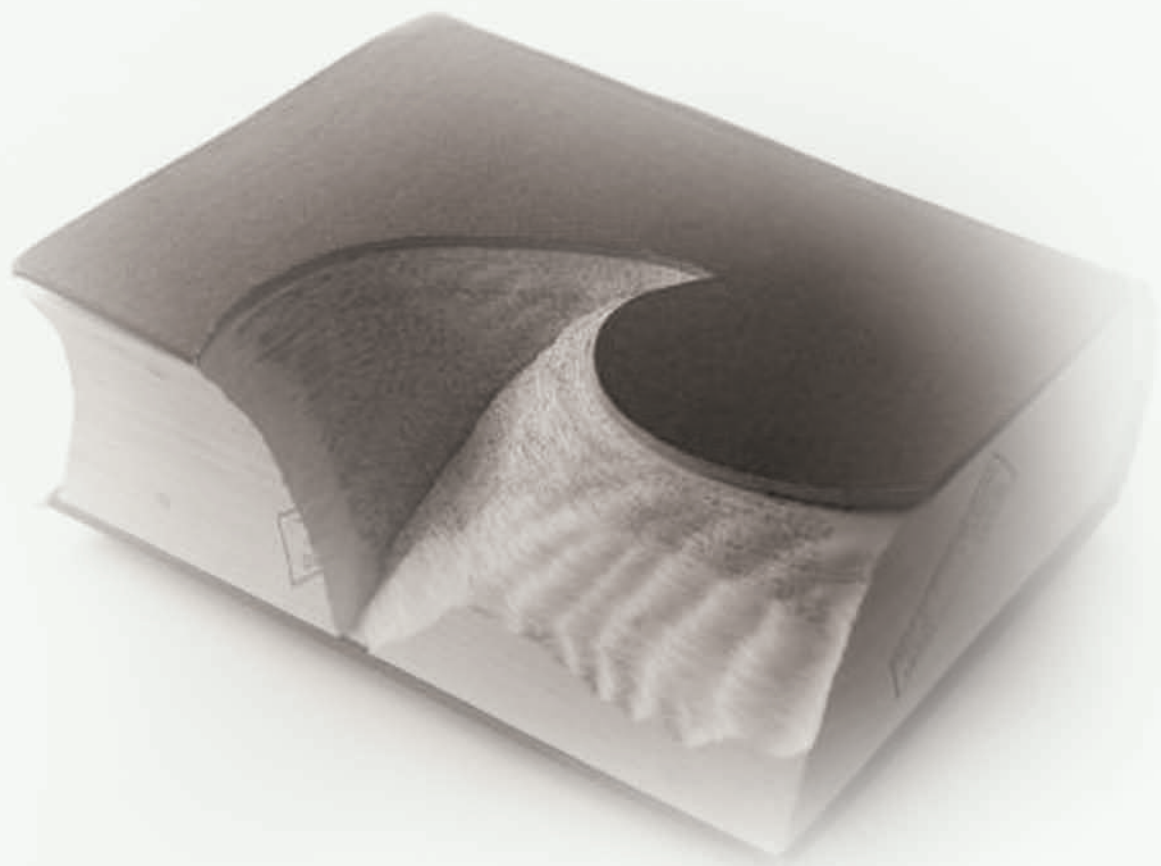

g e o r g e ș o v u
dragul nostru alex...

GEORGE ȘOVU

DRAGUL NOSTRU ALEX...

Roman

Editura Virtual

2011

ISBN(e): 978-606-599-572-7

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului, sub orice formă, este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Digitizare realizată de Merlin IT Consulting Ltd. London, U.K.

Cuprins

CAPITOLUL I	
CA DIN SENIN	1
CAPITOLUL II	
PRIETENUL LA NEVOIE.	12
CAPITOLUL III	
ANCHETA.....	23
CAPITOLUL IV	
ACCIDENTUL	37
CAPITOLUL V	
ÎNCURCĂTURI	57
CAPITOLUL VI	
NELINIȘTE.....	65
CAPITOLUL VII	
„UN MOD FRUMOS DE A FI”	79
CAPITOLUL VIII	
FREGATA „ILUZIA”	96
CAPITOLUL IX	
PROFESORII.....	112
CAPITOLUL X	
MĂRTURISIRE	132

CAPITOLUL I

CA DIN SENIN

Încremenise copleșit de-o suferință mirată, neînțeleasă. De mult nu mai năvălise în sufletul său atîta durere. Poate de la moartea tatălui, care s-a petrecut cu zece ani în urmă, sau de la pierderea primei soții, întîmplată și mai de mult, acum șaisprezece ani.

În biroul acela fusese de atîtea ori pînă atunci. Stătuse la masa lungă și elegantă, acoperită cu postav verde și lucrase pentru omul care acum nu-l mai cunoștea. Dări de seamă, analize, rapoarte, telegrame!... În peste 15 ani îi trecuseră multe pe sub ochi; în fiecare pagină lăsase ceva din propria-i ființă.

— Vă rog să organizați o comisie de anchetă și tot ceea ce se scrie aici să fie verificat cu cea mai mare seriozitate. Să nu se treacă peste nici un aspect. Chiar dacă este vorba despre un om pe care-l cunoaștem, trebuie să ne facem datoria fără menajamente! Vreau adevărul. Mă țineți la curent pe parcurs și, peste două săptămîni, totul să fie încheiat. Sînteți liberi!

Brusc a întins picioarele să constate dacă apa este adîncă. Un val l-a plesnit peste față și l-a acoperit. Picioarele se zbăteau în zadar să ajungă la nisip. Apa pe care-o înghițise era amară și rea. Și-a adunat toate forțele și-a țîșnit la suprafață. Se îndepărtase cu cîteva sute de metri de țărm. Deși se întîlnea cu marea pentru prima dată, intrase în apă curajos, uitînd că nu este vorba despre rîul care și acum traversa voinicește minunatul zăvoi ce-i legănase copilăria petrecută într-un sat de sub poalele Carpaților. Înota plin de încîntare, înaintînd cu fiecare val care-l chema tot mai departe. Acum, marea parcă-i furase toată puterea. Mușchiul de la piciorul drept s-a încordat pe neașteptate într-un spasm dureros, determinat, poate, și de apa care se răcise dintr-o dată. Nu mai putea rezista în dansul tot mai precipitat al mîinilor și picioarelor care frămîntau imensitatea verde-ntunecată ce-l sorbea lacomă spre adîncurile sale. Trebuia să-și liniștească trupul și să-și domolească răsuflarea agitată alegînd poziția plutei. Clopotul albastru al cerului pendula deasupra lui muștrător. O-nfiorare de spaimă i-a fulgerat ființa. Oare?!...

În sfîrșit, plămîinii s-au mai eliberat din cercurile de fier care-i amenințau cu sufocarea, arcul dureros de la picior s-a destins treptat și brațele au început să înghită, din nou, distanțele înspumate ale apei. Cine îndreaptă cu vrajbă valurile împotriva sa? La dus, erau atît de blînde și legănătoare!... S-a îndîrjit ca atunci cînd era mic și învăța să înoate, împreună cu prietenii săi din sat, împotriva cursului apei. Cine ajunge mai departe? Cine înaintează mai repede? Despuiați, ca niște zvîrlugi, se strecurau prin undele repezi ale rîului, cucerindu-l palmă cu palmă, înaintînd, înaintînd...

Pe nesimțite, valurile mării devin prietenoase și cu fiecare răsuflare împing către țărm, risipindu-le, parcă fără regret, trîmbe întregi de albe și fragede dantele. Deși vibrează speriate, picioarele se bucură de întîlnirea cu nisipul, mîngîiat de valuri, iar plaja, în porțiunea aceasta nu prea

încărcată cu lume, pare că se clatină a salut, în vreme ce Alexandru înaintează țintă către locul în care-și lăsase hainele.

— N-ai putut nici dumneata, așa-i? N-ai avut cura- jul! Totdeauna, în ultima clipă, curajul ne părăsește. Ne agățăm de viață, oricât de păcătoasă ar fi! Mi s-a întâmplat și mie la fel! Acum câteva zile. Venisem hotărâtă să termin cu tot, dar...

— Despre ce vorbiți, domnișoară? Nu înțeleg...

— Te rog să mă ierți, așa e, ne este greu să recunoaștem... Îmi dai voie să mă prezint: Valentina Cernea.

Mîna era fierbinte și viguroasă, în ciuda delicateții degetelor lungi și subțiri, parcă lipsite de viață.

— Să mergem, tovarășe director!

Andrei Costăș, secretarul organizației de partid a liceului, îi prinsese brațul stîng, încercînd să-l ajute să se ridice de pe scaun. Alexandru trase cu lăcomie aer în piept, simțind că se îneacă și privi rătăcit în jurul său. Unde se află? Ce se întâmplase? Secretarul Comitetului municipal de partid se așezase la birou și începuse să cerceteze niște hîrtii, în timp ce, pe ușă, ieșeau șeful Secției știință, învățămînt și inspectorul școlar general al Capitalei. Pe acesta din urmă Alexandru Pietraru nu-l văzuse pînă atunci de prea multe ori. Fusese instalat în această funcție de curînd. Pe ceilalți doi îi știa însă de ani de zile, după cum și ei îl știau. Și ei, ca și alții care se perindaseră prin acest birou, timp de cincisprezece ani.

— Vă rog, tovarășe director! Pofțiți, repetă Andrei Costăș îndemnul.

— Sigur, sigur, Andrei, mergem, reuși să îngaiame, palid la față, Alexandru. Avem doar atîta treabă!...

A pornit-o țintă spre ușă, ca atunci cînd se îndrepta spre hainele lăsate pe malul mării. Pașii îi erau nesiguri ca și atunci...

— Dar eu n-am vrut să mă înece, domnișoară! Ferească Dumnezeu! Ce fel de vorbă e asta? Cum..., dumneata?!... Și pentru ce? Ești tînără, frumoasă, pentru ce?!...

...Oare cine vrea să mă înece, Andrei? rosti ca pentru sine Pietraru, cînd ajunsese pe culoar. Și pentru ce? Ce rău i-am făcut?...

— Poftim? spuse precipitat Andrei Costăș, care, fiind în spatele directorului, n-auzise clar vorbele acestuia.

— Nu, nimic, mă gîndeam..., răspunse jenat Pietraru. Să mergem mai repede că ne așteaptă Mihai.

— Tovarășe director, sînteți un om încercat, ați trecut prin atîtea, nu e cazul să vă frămîntați chiar așa! Vă rog

să mă iertați, nu vă dau neapărat sfaturi și nu vreau să vă liniștesc de circumstanță, dar oricine

vă cunoaște cât de cât nu poate să ia în serios reclamația asta infamă. Nu sînt mulți în învățămîntul nostru ca Alexandru Pietraru! Și-a- poi... Andrei își dădea seama că încearcă zadarnic să-și liniștească directorul. Și, ca niciodată, spunea numai lucruri generale, banale, chiar ca de circumstanță. Se înfurie pe sine și se înroși tot ca un copil vinovat.

— Ești un copil, Andrei, răspunse Pietraru, zîmbind amar și cercetîndu-l oarecum compătimitor; deși ești secretar de partid și te-am văzut acționînd cu maturitate în anul de cînd îndeplinești această funcție, deși ai o minte lucidă și organizată de care liceul nostru a beneficiat din plin, sufletul tău reacționează, uneori, ca al unui copil, cu tot atîta prospețime și nevinovăție, Sigur că nu e rău! Dar acum nu e cazul! Știi tot atît de bine ca și mine că, din păcate, chiar în lumea aceasta a noastră mai sînt dintre aceia care așteaptă să vadă doar picătura de sînge ca să te poată sfîșia. Și, de data aceasta, băiete, nu e numai o picătură, ci, dimpotrivă, curge șiroi!

Andrei Costăș nu știa cum să interpreteze spusese directorului. Pășea mut și neputincios pe lîngă el, privindu-l mirat, întrebător...

...curge șiroi, auzi, adăugă Pietraru palid la față, tot mai palid, respirînd precipitat... Oare cine vrea să mă înece, Andrei? rosti fără glas, Alexandru, și de ce? de ce?

— Pentru ce, domnișoară, acest gest disperat? Ce-a putut să vi se întîmple ca să ajungeți la...

— Povestea e lungă, mă iertați, m-am amestecat ca o proastă, nici măcar nu știu cine sînteți..., vă rog, încă o dată, să mă iertați...

— Numele meu este Alexandru Pietraru. Sînt fiu de țărani dintr-un sat dinspre munți, un sat frumos de care m-am îndrăgostit mai ales după ce-am plecat din el și-am putut să-l compar cu alte locuri. Am douăzeci și șase de ani și jumătate. Sînt absolvent al unei școli normale de învățători — liceu pedagogic — cum se numește acum și al Facultății de limba și literatura română a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, pe care am terminat-o cu Diplomă de merit, diplomă roșie, nu știu dacă ai văzut vreodată cum arată, pe care sînt trecute numai medii de zece la toate examenele!

Dealtfel am luat premiul întîi în fiecare an al școlarității mele! Așa sînt eu deștept, lucru remarcat de tata, chiar de la nașterea mea: „țipă ca un băiat deștept!” așa se pare că ar fi spus, cînd mi-a auzit glasul (mă scăpase moașa cu fundul de pămînt, lîngă vatra unde mama, îngenuncheată, mă ruga s-o salvez mai repede de chinuri).

De doi ani de cînd am absolvit, sînt ziarist! Azi am luat un interviu unei mari personalități, care se află la odihnă aici, pe litoral. Pentru asta am venit special de la București. Și unde mai pui că mă întîlnii și cu „Marea cea mare”..., pentru prima dată! Și... cu dumneata..., tot pentru prima dată. Cred că s-a speriat de mine, am intrat prea decis în împărăția ei! Da, asta trebuie să fie! Și, știi cum a reacționat? M-a... strîns de gît, a vrut să mă sufocă cu plăcile ei verzi cu care-mi presa plămîinii pînă am început să casc ca un pește pe uscat. Văzîndu-mă gata să-mi dau duhul, m-a mai plesnit o dată peste ochi cu coada unui val și mi-a șoptit bolborosind: „Pe-aici nu se trece!” Atunci mi-am revenit ca

prin minune, mi-am cerut scuze și-am pornit-o țintă-napoi! Văzusem că mă așteaptă cineva pe mal... Valentina, Valentina, de ce plîngi? Iartă-mă, mi-au spus atîția că sînt îngîmfat! N-am vrut să te supăr, sper că îți dai seama. De fapt, nu sînt îngîmfat, dimpotrivă, îi detest pe aceia despre care mă conving că sînt cu adevărat așa. În adîncul sufletului mă judec totdeauna cu maximă severitate, pornită din modestia firească a vieții și a firii celor din care mă trag. Dar, în același timp, mă întreb, ce păcat poate fi dacă omul cunoaște măsura caratelor sale?!... Te rog să mă ierți! E mare lucru ca omul să fie stăpîn pe izvorul vorbelor ce-i scot sufletul la lumină. Se vede treaba că eu n-am ajuns la o asemenea performanță!

— Hm! „Măsura caratelor sale!” Cum au să se amestece acum caratele cu noroiul! Ai să vezi, Andrei! Da, da, băiete, ai să vezi!...

Mașina se strecura pe aleile străjuite de castani ale cartierului cu un fișit lin, adormitor. Mihai Dudescu, de șase ani director adjunct al liceului de matematică-fizică, în fruntea căruia Alexandru Pietraru se afla de peste cincisprezece ani, intrase în posesia ei doar cu cîteva luni în urmă. Era un „Ford Capri” aproape nou, pe care îl cumpăraseră de la un demnitar ce stătuse mult timp în străinătate și care, de curînd, fusese trimis într-o nouă misiune diplomatică. Îl costase mult, dar merita! Își vînduse „Dacia 1300”, care cam îmbătrînise, adăugase o sumă însemnată adunată de el, „în ani de economii”, cum îi plăcea să spună și din meditațiile pe care le făcea cu o serie de elevi, fapt pe care nu-l mai mărturisise, se mai împrumutase „de la unul, de la altul” și astfel reușise să pună mîna pe „frumoasa americană”. De dragă ce-i era, n-o mai lăsa din mîna. Locuind în apropierea liceului, în cartier, ar fi putut să vină pe jos la școală. Cu toate acestea, el venea în fiecare zi cu mașina.

Acum, argintul metalizat al limuzinei, în mișcarea lui lină pe sub candelabrele stinse ale castanilor, se lăsa dezmiardat de șuvițele aurii ale soarelui de mai care cobora nepăsător spre orizont.

Cînd l-a văzut pe director așezîndu-se pe bancheta din spate, palid și cu ochii rătăciți, Mihai l-a întrebat cu grabă și cu vădită afectare:

— Alexandre, ce s-a întîmplat? Ce e cu tine? Ce-ai pățit? Tovarășe secretar, nu vezi că-i e rău? Să-i dăm niște apă, sau...

— Liniștește-te, Mihai, a intervenit cu voce stinsă Pietraru. N-am nevoie de teatru! Și-apoi mi-e foarte bine! N-am nimic! Te rog să pornești că avem încă treburi de făcut pînă diseară.

— Bine, domnule, dar ce s-a întîmplat? Întrebă directorul adjunct cu un glas încărcat parcă de toate durerile din lume, în timp ce învîrtea cheia spre a porni motorul limuzinei. Nu merit măcar atîta lucru: să știu și eu ce s-a întîmplat?

— Ba da, Mihai, cum să nu, tu ești un om plin de merite, răspunse Alexandru, privindu-l țintă prin oglinda retrovizoare a mașinii.

— Nu este pentru prima dată cînd ești ironic cu mine, m-am obișnuit, nu mă mai supăr, și astăzi n-aș face-o cu atît mai mult; se pare că astăzi ești și tu destul de supărat. Numai că nu înțeleg

ce-a putut...

— Chiar nu înțelegi?!...

— Cum?!

— S-o lăsăm baltă! Fii atent cum conduci, să nu-ți strici mașina!

— Nici eu nu înțeleg, tovarășe director, interveni cu mirare și jenă Andrei Costaș. Cred că într-o asemenea împrejurare ar trebui să fim uniți și nu dimpotrivă...

— Despre ce împrejurare vorbești, tovarășe Costaș? Pentru numele lui Dumnezeu, spuneți-mi, frate, și mie ce s-a întâmplat? Eu credeam că ne-a chemat tovarășul secretar să ne felicite pentru succesele echipelor noastre la „Cântarea României”!... Dar văd că...

— Tovarășe Dudescu, împotriva liceului nostru s-a făcut o reclamație, o reclamație urâtă, infamă...

— Împotriva directorului, nu a liceului, de ce nu precizezi, Andrei? Vrei să-l sperii pe Mihai?

— Orice reclamație îndreptată împotriva directorului unei instituții se răsfrânge implicit asupra întregului colectiv, interveni aprins și îndurerat Andrei Costaș. Cred că nu trebuie să lămurim pe nimeni din acest punct de vedere!

— O reclamație?! Împotriva ta, Alexandre?! Extraordinar! Cine-a îndrăznit? se auzi, limpezită dintr-o dată, vocea lui Dudescu.

— Un grup de tovarăși! Înțelegi, Mihai? Un grup de to-va-răși! Fiind în grup, probabil că au avut mai mult curaj!

— Da, da, daaa!... Neplăcută treabă! adăugă, pe gîn- duri, directorul adjunct. Și tocmai acum, în preajma alegerilor de directori! Dar, își continuă gândurile Mihai Dudescu, de parcă și-ar fi adus brusc aminte de ceva, tu n-ai de ce te teme, Alexandre!

Tu ești mult prea tare ca să te poată răsturna cineva. În sfârșit, eu nu știu despre ce este vorba. Însă, chiar dacă se referă la ceva adevărat, că de, nimeni nu este perfect, le închidem noi gura! Le-arătăm noi! Auzi: un grup de tovarăși! Precis că sînt..., mă rog, să nu ne grăbim cu presupunerile! Cu ceva trebuie, totuși, să ne grăbim, zise Dudescu, apăsind brusc pe accelerator, sînt necesare unele măsuri! Mîine, precis se vor năpusti peste noi cei de la partid, de la minister, de la presă, Comitetul Central etc., etc.

— Îți mulțumesc, Mihai. dar nu cred că e nevoie de nici un fel de „măsură”, în afară de aceea de a spune adevărul- adevărat celor care vor veni în anchetă...

— Te rog să te bazezi pe mine... Sîntem doar prieteni, și nu de azi, de ieri, ci de-o viață. Ne cunoaștem bine. Poate nu știi, tovarășe Costaș, că am fost colegi la Școala normală din C., colegi de clasă, prieteni. Ehe, cîți ani au trecut! Alexandru era șeful clasei și premiantul școlii; după cum vezi era șef și atunci și, cum se întâmplă în lumea aceasta, stârnea și admirație, dar și invidie. Era și un tip bine, „vorbea”, adică era prieten cu cele mai frumoase fete din orașelul nostru.

— Parcă erai împotriva ironiilor...

— Da de unde! Le ador! Ele sînt un fel de... scăpărări ale spiritului, care lucrează pentru nelenea ființei noastre. Și-apoi ceea ce am spus sînt adevăruri, nu ironii. Iar tovarășul Costaș ar trebui să știe mai multe despre tine, Alexandre, că, uite, acum va fi nevoie de acest lucru...

— Văd că te gîndești la toate, Mihai, la toate..., spuse ca pentru sine Alexandru Pietraru privind pierdut prin fereastra mașinii.

— Așa e Mișu, Dudescu, sublinie directorul adjunct, care nu scăpase replica colegului său, nu ostenește niciodată în truda pentru binele prietenilor lui.

Alexandru simțea iarăși că se sufocă. Rulă, în grabă, geamul limuzinii lui Dudescu, aflat, la îndemîină, în stînga sa și înghiți grăbit aerul cu parfumul de tei al parcului din fața liceului. Ajunseseră!

Fereastra camerei se mișca ritmic în bătaia molcomă a vîntului!

Fiecare adiere împrăpăta încăperea cu un nou val aromitor care se despletea din același caier al bătrînului și mereu întineritului tei ce străjuia partea de răsărit a uneia dintre clădirile internatului. Era spre ziuă. După ce se fră- mîntase zadarnic și disperat și în noaptea aceasta, învins de oboseala căutărilor din ultimele două zile și două nopți, Alexandru ațipise, în sfîrșit. Deși împlinise de cîteva luni nouăsprezece ani, deși era înalt și bine legat, fața lui, încadrată de un păr castaniu, frumos ondulat, era a unui copil care se străduise să pară bărbat chinuind, de cîteva ori pe săptămîină, cu mașina de bărbierit, puful de pe obrajii colorați ca piersica-n pîrg. În aceste ultime zile și nopți, obrajii lui Alexandru se aspriseră dintr-o dată, iar tuleiele rare din barbă crescuseră ca niște țepișori răzvrățiți care-ncotro.

În aceeași cameră dormeau încă patru tineri de-o vîrstă cu Alexandru Pietraru. Mihai Dudescu se afla printre ei. Cu toții făceau parte din cei treizeci de elevi ai Liceului pedagogic din orașul C. selecționați să urmeze un curs rapid de cîteva luni spre a absolvi, cu un an mai devreme, școala.

Era, în acel an — 1951 — mai mare nevoie de învățători în satele și comunele județului în care funcționa liceul ce pregătea asemenea cadre. Unii dintre elevii selecționați doreau, totuși, să-și continue studiile, urmînd o facultate. Acum, cînd mai aveau puțin pînă la încheierea cursului rapid și pînă la examenul de absolvire, promisiunea primită la început se modificase într-o oarecare măsură, în sensul că numai primii trei reușiți la examenul de diplomă vor putea primi repartizare pentru învățămîntul superior. Notele de la examen urmau să fie adunate însă cu mediile generale din toți anii de studii la liceul pedagogic, iar pentru a se stabili definitiv care sînt cei trei, trebuia să se aibă în vedere și originea lor socială, situația familială, activitatea desfășurată în cadrul organizației revoluționare de tineret (Uniunea Tineretului Muncitor, cum se numea pe atunci), munca în școală, conduita generală etc. La toate aceste cerințe Alexandru Pietraru se situa în fruntea oricărei liste care ar fi fost întocmită: era elevul cel mai bun din clasă și din școală, provenea dintr-o familie de țărani săraci, mai avea încă șase frați și surori, fusese secretar al U.T.M.-ului pe clasă și pe școală, iar de doi

ani era membru al Comitetului raional al Uniunii Tineretului Muncitor.

Mihai Dudescu însă nu învățase atât de bine ca Alexandru, era singurul copil al unei familii de învățători din- tr-un sat de dincolo de Pitești, iar în ceea ce privește munca în U.T.M. nici aici nu se prea omorîse cu firea. Așadar speranțele de a primi repartizare pentru facultate erau aproape zadarnice. Doar dacă...

— Băieți, mi-a dispărut carnetul de utemist, declarase Alexandru, într-o seară, cu câteva zile în urmă. Avea fața ca de vată, ochii în lacrimi, iar mâinile, care răscoliseră febril pînă atunci prin toate buzunarele puținelor lui haine, prin toate lucrurile, din dulap și din geamantan, printre cărți și caiete, prin pat, peste tot, tremurau neputincioase, parcă inutile. În ziua aceea, la ședința Comitetului raional, Alexandru se controlase, ca de obicei, să vadă dacă are carnetul la el. Trebuia să-l aibă, îl păstra totdeauna asupra sa, într-un buzunar anume, închis bine cu un fermoar mic ca să nu poată scăpa oricum ar fi fost mișcată haina. Cînd a pipăit locul și n-a întâlnit sub degete coperțile tari, a simțit că i se oprește inima. A tras repede de fermoar, a întors buzunarul, a căutat prin celelalte..., dar zadarnic! A cerut voie primului secretar al Comitetului să plece de la ședință. Pe jos, alergînd ca un disperat, a parcurs în câteva minute cei doi km pînă la școală.

— Băieți, mi-a dispărut carnetul, a repetat Alexandru, izbucnind de-a binelea în plîns. Nu se putea să-l pierd, buzunarul era închis, a continuat el printre suspine, și în altă parte nu l-am pus, deși vedeți bine, l-am căutat peste tot...

Cei patru colegi ai lui Alexandru, care, pînă atunci, nu-l luaseră neapărat în seamă, văzîndu-și fiecare de treburile sale, au rămas înlemniți. Ceea ce auzeau însemna un lucru extrem de grav, pentru că pierderea carnetului era sinonimă cu pierderea calității de membru al organizației.

— Cuuum?! au izbucnit ei aproape într-un glas.

— Nu se poate, Alexandre, s-a auzit apoi vocea lui Mihai Dudescu. Nu se poate, a repetat el, asta ar însemna o catastrofă! Fii serios, băiatule, nu l-ai căutat tu bine, trebuie să fie pe-aici, pe undeva, dacă l-ai avut...

— Cum adică „dacă l-am avut”? sări ca ars Alexandru, ștergîndu-și ochii de lacrimi...

— Mă gîndeam că poate l-ai pierdut de cine știe cînd și abia acum ai constatat, adăugă cu seninătate Mihai. Că, de! tu mergi prin atîtea locuri, te duci prin sate, convingi țărani să intre în colectivă, poate pe-acolo, pe undeva, cine știe cu cine te-ai întins și tu pe iarbă verde și...

Afară e frumos, e primăvară doar, vorba lui Mace- donski: „Veniți, privighetoarea cântă și liliacul e-nflorit!” Acum au ânflorit și teii...

Alexandru, cu un cap mai înalt și mai voinic decît Mihai, l-a prins pe acesta de guler și l-a izbit o dată de perete, strigîndu-i:

— Ce-ți trece prin minte, secătură? Cum poți, mă, să vorbești așa, tu care mai pretinzi că-mi ești și prieten? Cum?!

— Ho, nebunule, ce te repezi asupra mea, bîlbîi Mihai, după ce-și reveni din izbitură, vezi că aici n-ai de-a face cu dușmani de clasă. Cum poți să crezi că cineva dintre noi ți-ar fi putut face asemenea rău?!

— E un lucru îngrozitor, Alexandre, interveni, sincer afectat, Traian Poenaru, un băiat blond, cu ochii albaștri, care parcă rîdeau totdeauna. Nu se poate! Hai să-l căutăm împreună, trebuie să-l găsim! Și băieții, după ce se asigurară că propriile lor carnete „n-au dispărut”, întoarseră, în cîteva ore, camera pe dos. Au răscolit peste tot, dar fără nici un folos!

Două zile și două nopți, Alexandru și cîteva buni prieteni — Traian Poenaru, Mircea Panduru, George Merișanu — au tot căutat, prin dormitoare vecine, prin sălile de clasă, pe culoare, prin curte, au întrebat în sus și în jos... Nimic! Carnetul nicăieri! Mihai Dudescu s-a ținut tot timpul după Alexandru și prietenii săi. El părea cel mai zelos întru căutare. Din cînd în cînd, spre disperarea lui Pietraru, se oprea spre a face, mereu, aceeași remarcă:

— „Domnule, nu se poate! Asta înseamnă catastrofă! Fără carnet, Alexandre, plecarea ta la facultate devine cu totul problematică!”

La un moment dat, sătul de săgețile lui Dudescu, Alexandru Pietraru a răspuns calm, de parcă n-ar fi fost vorba despre el:

— Nu-i nimic, Mihai, o să-mi ia altcineva locul, poate chiar tu și, dacă e vorba de un prieten (apăsă pe ultimul cuvînt), nu încape supărare sau, în orice caz, aceasta devine suportabilă! Alexandru privea trist pe fereastra întunecată a dormitorului. Mihai, surprins de replică (era vădit că nu se așteptase la așa ceva), zîmbi încurcat, strîmbînd într-un anumit fel gura, așa cum făcea totdeauna în asemenea împrejurări, încît în acele clipe devenea dizgrațios. Ochii îi străluceau însă de bucuria speranței.

— Cum să nu mergă la facultate pentru atîta lucru, Mihai? sări, ca ars, Traian Poenaru. Nici să nu te gîndești, Alexandre! Așa ceva este imposibil! Mergem cu toții la tovarășul prim-secretar al sectorului. Nu te lăsăm! Trebuie să-ți dea alt carnet. Tu nu ești un gură-cască să-l fi pierdut. Mă conving și eu, din ce în ce mai mult, ca și tine că ți l-a furat cineva, cineva care îți dorește tocmai acest rău!

— Alt carnet? întrebă, luminîndu-se dintr-odată Alexandru. Copleșit de întîmplare, la asemenea posibilitate nu se gîndise pînă atunci, poate și pentru faptul că tot mai spera să-l găsească pe cel dispărut.

— Da, alt carnet, ce, nu s-a mai văzut? întări Traian.

— Cum o să-i dea alt carnet, Traiane, se auzi, puțin speriată vocea lui Dudescu. Ce, ne jucăm de-a-„n-ați carnetul, dă-mi carnetul?” Păi, dac-ar fi așa, adăugă el gînditor și întunecîndu-se la față, atunci de ce ne mai spun să-l păstrăm „ca pe ochii din cap”? În condițiile acestea poate oricine să-l piardă, să-l arunce, că, dacă tot primește altul?!...

— Mai întâi că Alexandru Pietraru nu este oricine, interveni în discuție Mircea Panduru. Și dacă i s-a întâmplat o nenorocire, al cărei autor nu cred eu că va rămâne nedescoperât, nu se poate ca aceasta să-i schimbe întreaga viață.

— Ceea ce nu înțeleg eu destul de bine e de ce țineți voi atât de mult — și tu, Alexandre, și tu, Traiane, ca și colegul Panduru — să mergeți la facultate. Voi trei mizați să primiți repartizări, nu? La urma urmei, cursul rapid pe care-l urmați și de care beneficiați n-a fost înființat din nevoia urgentă de cadre pentru școlile primare? Nu este aceasta o sarcină de partid, o sarcină și a organizației noastre? Cum stați, dumneavoastră, cadre de bază ale organizației, cu înțelegerea acestei sarcini? Aud?!

— Termină, măi demagogule, că n-avem nevoie de prelucrarea ta acum, la ora două noaptea! Îl repezi Traian Poenaru pe Mișu Dudescu.

— Mai avem și noi lipsuri, Mișule, adăugă Mircea Panduru, dar tot o să mergem la facultate, ține minte! Și o să ne bucurăm gândindu-ne că tu, un cadru exemplar, ai rezistat acestei mai puțin onorabile tentații și că te-ai întors, plin de elan, în mijlocul copiilor și al cetățenilor din satul tău natal, ori din cine știe care sat, că, după câte am înțeles, pe tine nu te interesează, tu ești dispus să te „sacrifici”! Dealtfel, așa ai fost tu totdeauna, încheie sarcastic Mircea. În timp ce Mihai își mesteca mînia, fulgerîndu-și cu ochi răi colegii, Alexandru interveni cu glas domol, obosit, în care parcă tremura un fior de speranță.

— Să ne culcăm, băieți! Vă mulțumesc pentru ajutorul pe care mi l-ați dat. Vom vedea ce ne va aduce ziua de mâine... în dimineața următoare, în timp ce se spăla la cișmeaua de sub teiul în floare, Alexandru zări, la un moment dat, printre genele încărcate de apă, câteva bucățele de carton roșu care zăceau între florile rondului din apropiere. Își șterse repede apa de pe față cu prosopul pe care-l smulse de la brîu, unde se afla prins între pantaloni și cureaua ce-i susținea și, apropiindu-se, din doi pași, se aplecă să cerceteze, cuprins de spaimă și bănuială. Întorcînd prima bucată de carton roșu, își văzu părul ondulat, fruntea și ochii rămași neatinși de ruptura care trecea, zdrențuită, chiar pe sub ei. Mai descoperi pe altă bucățică un obraz, pe alta buza de jos și barba, apoi o parte din numele său...

Cu toate bucățelele în mînă — fostul său carnet de utemist — s-a prezentat peste o oră la primul secretar al Comitetului raional. După câteva zile, într-o ședință extraordinară, organizată în liceu, Alexandru Pietraru a fost exclus din rîndurile organizației, ca, în aceeași ședință, să fie reprimit spre a i se putea elibera alt carnet. N-a înțeles nici atunci, nici mai tîrziu, de ce a fost necesar să se procedeze așa! De ce, mai întâi, a trebuit să fie exclus, ca apoi să poată fi reprimit. Nu se putea să i se dea un nou carnet, fără excludere?! I s-a explicat că așa sună instrucțiunile și să fie mulțumit că, datorită muncii depuse pînă atunci, Comitetul raional admite să-l considere, în continuare, un membru de nădejde al organizației.

Ce-a însemnat pentru Pietraru momentul excluderii este greu de imaginat! Primul secretar fusese sever, îl certase strașnic mai întâi pe el, apoi criticase Comitetul pe școală, pe toți membrii

organizației pentru lipsă de vigilență. „Dacă unui tânăr atât de bun i se poate întâmpla așa ceva, atunci...?» întrebare el furios, la un moment dat, sporindu-și nemulțumirea și pentru faptul că, în ciuda tuturor investigațiilor (— s-au luat și amprentele de pe carnet, dar, în afară de cele ale lui Alexandru, altele nu existau —) nu s-a putut descoperi cine săvârșise această faptă atât de condamabilă. Lui Alexandru îi tremura sufletul de spaimă la gândul că ar putea să intervină ceva care să împiedice reprimirea lui în organizație. La început, băaștii, colegii lui, n-au vrut să voteze excluderea. Ca și Alexandru, nici ei nu înțelegeau de ce e nevoie... Când au fost întrebați: „Cine este pentru...?» n-a ridicat mâna decât Mihai Dudescu. Primul secretar l-a laudat, spunând că „el, singur, se dovedește cu un nivel politic ridicat»... Mihai radia de bucurie... Unii puneau această stare de spirit mai ales pe seama excluderii lui Alexandru. Secretarul a fost nevoit, apoi, să-i lămurească și pe ceilalți, explicându-le încă o dată că așa sînt instrucțiunile și că este spre binele colegului lor care, altfel, nu poate căpăta alt carnet.

În sfîrșit, a fost votată excluderea! Alexandru simțea o sfîrșeală de moarte cum i se instalează în suflet și în trup. O asemenea rușine nu-i fusese dat să trăiască pînă atunci... S-a mai liniștit cînd s-a trecut la al doilea punct de pe ordinea de zi: reprimirea lui în Uniunea Tineretului Muncitor. Peste cîteva zile, cu o bucurie fără margini, strîngea în mînă un nou carnet roșu, în legătură cu care primul secretar îi urase să nu-l schimbe decât cu cel de membru al Partidului Comunist Român.

De atunci, din primăvara aceea, s-au scurs douăzeci și șapte de ani. Dar, de fiecare dată cînd simte mirosul florilor de tei, Alexandru Pietraru parcă vede în preajma sa o cișmea curgînd și un rond de flori printre care zac cîteva bucăți de carton roșu. Se apleacă, de fiecare dată, și le întoarce pe rînd: pe una se află părul său castaniu, buclat, fruntea de copil, fără creștături și ochii pe sub genele cărora trece o prăpastie albă, zdrențuită; pe alta se află un obraz neted, cu puf ca de piersică, dată în pîrg, pe alta buza de jos și barba, pe alta o parte din numele său... O gheară îi strînge atunci inima, silind-o să bată repede, tot mai repede...

Chiar în vara trecută, în partea a doua a lunii iulie, se afla, într-o seară, pe una dintre insulele pe care se înalță Leningradul. Era ora două noaptea, privea cum se ridică, rînd pe rînd, ca niște coloși zvelți, podurile de peste Neva. Talazurile, născute de trupurile vapoarelor, care, acum, se puteau mișca libere către golful Finic, ajungeau domolite pînă la chei, murmurînd un cîntec al lor, misterios. Melodia, în mișcarea sa, sporea parcă mirosul teilor plantați pînă aproape de malurile Nevei și înfloriți aici atât de tîrziu! Alexandru se opri în marginea unei alei și întinse mîna spre florile din apropierea sa.

— Al, ce faci? Nu e voie! l-a admonestat soția, care-l ținea tandru de braț...

— Da, am uitat, nu e voie, răspunse gînditor Alexandru, retrăgîndu-și mîna ce-i tremura ușor...

— Îți mulțumesc pentru mașină, Mihai, spuse Alexandru Pietraru, în timp ce ieșea pe ușa limuzinii lui Dudescu. Pentru mașină și... pentru prietenie!...

— Ce înseamnă asta, Alexandre, vorbești de parcă ne-am despărți cine știe pentru cît timp.

— Într-adevăr, cine știe, Mihai?! Uneori oamenii se întîlnesc și se despart în aceeași clipă! În

orice caz, pînă ne vom despărți noi mai avem, mai avem de lucru. Abia ne-am reîntîlnit de cîteva ani!
După un amar de vreme! Îți amîntești?...

CAPITOLUL II

PRIETENUL LA NEVOIE.

— Alexandre! Alexandre! a răsunat o voce din spatele lui. Tocmai voia să intre pe ușa Facultății de limba și literatura română. Trebuia să participe la ședința convocată de Ministerul Educației și Învățământului în vederea dezbaterii unor probleme privitoare la elaborarea programelor școlare de specialitate. A întors capul spre a vedea cine-l strigă.

...Deci nu m-am înșelat. Aceeași statură impunătoare, mersul ușor legănat, același păr frumos, acum puțin înflorit pe la tîmple, binecunoscuta distincție și eleganță în întreaga ținută..., da, el e: Alexandru Pietraru, directorul unui binecunoscut liceu de matematică-fizică și prietenul meu, bunul meu prieten din tinerețea... cea mai tînră! își încheie tirada omul pe care-l descoperi la cîțiva metri în spatele său, în timp ce-și desfăcea larg brațele spre a-l cuprinde.

— Mihai, tu ești? spuse surprins Alexandru, în vreme ce se lăsa îmbrățișat de fostul său coleg de școală normală.

— În carne și oase! Oasele aceleași — de pe vremuri — doar ceva mai îmbătrînite, ceva-ceva, așa încît au și început să scîrțîie uneori, dar carnea, carnea e din abundență, după cum se poate ușor observa. Am mai adunat și eu cîte ceva din viață, Alexandre, pardon, tovarășe director, poate și ca o consolare a pierderii printre ani a băiatului slăbănog, negricios și sfrijit de odinioară. Și măcar dacă asta ar fi singura pierdere!...

— Măi, măi, dar ce filozof te făcuși de cînd nu te-am mai văzut, nu cumva ești chiar profesor de filozofie?! remarcă Alexandru puțin ironic, în orice caz neplăcut impresionat de vorbele sforăitoare ale lui Mihai Dudescu.

— Da de unde! Eu sînt cu științele exacte! Nu mi-au plăcut niciodată, după cum poate-ți mai amintești, speculațiile, dedesubturile. Eu sînt pentru lucrurile practice, palpabile, pentru experiențele din laborator și... din viață! Sînt profesor de fizică, Alexandre. Și, după atîtea experiențe, pe care viața mi le-a servit cu maximă generozitate, mi-e dor de cele... din laborator!

— Și ce te împiedică să le efectuezi?

— Catedra! N-am catedră în Capitală!

— Și de ce neapărat în Capitală? În altă parte nu-ți reușesc aceste experiențe atît de dorite, după cum spui?

— Ție ce-ți pasă? Ești mare director de liceu, vedetă la televiziune și radio... Apropo, te felicit pentru emisiunile pe care le faci. Să știi că-mi plac, le urmăresc cu cel mai viu interes, îmi plac, totul îmi place la tine!

— Mă copleșești, Mihai, și mă mir, pentru că nu te știam prea darnic în acest sens!

— Se mai schimbă omul, dragul meu,...dar, te rog să mă ierți, cred că te rețin și, desigur, ai

treburi mai importante. Ce cauți pe-aici, nu cumva predai și la facultate?

— Merg la o ședință și e-adevărat, mă cam grăbesc. Dacă dorești să mai stăm de vorbă, te rog să-ți notezi numărul meu de telefon...

...Peste două săptămîni, într-o după amiază, Alexandru Pietraru n-a avut încotro, a trebuit să se întâlnească cu Mihai Dudescu. Au stat cîteva ore bune de vorbă la o masă mai retrasă într-un restaurant, în tovărășia cîtorva sticle de bere.

— Nu pot să beau mai mult, Mihai, răspundea invariabil Pietraru, la îndemnurile repetate ale fostului coleg. Și băuturile tari nu-mi plac.

— Nici whisky, domnule, replicase puțin intrigat, la început, Dudescu.

— Ba da, un păhăruț de whisky îmi place să beau din cînd în cînd, dar nu la cîrciumă. E mult prea scump, nu merită.

— Bine, dar ești invitatul meu! afirmă cu afectată jignire Mihai.

— N-are importanță! Nu merită! Bem o sticlă de bere, că tot e cald.

— Fie precum dorește tovarășul director, mă supun! Băiete, se adresă Dudescu tînărului ospătar care strîngea ceva de pe masa vecină, bere de cea mai bună! Vezi să fie străină în orice caz și... rece!

Cînd a plecat spre casă, Alexandru Pietraru era încărcat cu o bună parte din biografia celui ce-i făcuse afîta rău cîndva. Căci aceasta a fost și a rămas convingerea sa: Mihai i-a distrus atunci, în 1951, la Școala normală din C., carnetul de utemist. Din cauza lui trăise acea durere care, fără să-i ceară voie, se reîmprospăta în fiecare primăvară, la întîlnirea cu tulburătorul parfum al florilor de tei.

— Trebuie să mă ajuți, Alexandre, am fost doar prieteni, nu? Și, vorba înțeleptului nostru popor, „prietenu la nevoie se cunoaște”... Iar eu acum sînt în nevoie și tu nu mă poți lăsa așa! Tu ai o inimă bună te știu eu, ești generos; ai uitat de mult, sînt sigur, micile neazuri din adolescența noastră... Ce să fac? Sînt nevoit să plec de la Sindicate, nu-mi place pur și simplu. Cu pionierii a fost altceva. Viața mea, ca a oricărui profesor adevărat, sînt copiii, nu pot trăi fără ei. Dar nu puteam să rămîn șef la pionieri pînă la adînci bătrînețe.

— Bine, dar de ce n-ai rămas în G.?, după cîte am auzit (din- păcate, n-am fost niciodată pe-acolo), e un oraș frumos, cu Dunărea aproape, cu...

— Mirajul Capitalei, dragule, atracția metropolei! N-am'mai putut rezista. De cînd mă știu mi-am dorit să trăiesc în București!

— Înseamnă că pămîntul, locurile în care te-ai născut, ai copilărit și-ai trăit o vreme și după terminarea școlii (după cum mi-ai spus) nu ți-au transmis prea mult. Uite, eu aș pleca oricînd din București spre meleaguri ca ale noastre. Sau, ca să fiu mai sincer, port tot timpul în mine nostalgia acelor locuri! Căci, de plecat nu este ușor!

— Te cred și eu, unde mai găsești tot ce ai la dispoziție aici?

— Nu pentru aceasta! Căci, dacă m-aș referi la ceea ce te gîndești tu, ți-aș răspunde că oriunde în țară găsești aproape tot ceea ce-ți trebuie spre a trăi o viață civilizată, colorată cu înalte satisfacții de orice ordin. Bucureștiul a devenit însă și pentru mine, ca pentru atîția, casa în care am trăit o viață. Și de o asemenea casă este, desigur, greu să te desparți.

— Tocmai de aceea, acum am și eu casă în București: ți-am spus că am apartament bun primit de la stat, am nevastă, copii... Acum cînd, într-un fel, mi-am văzut visul cu ochii, trebuie să dobîndesc o catedră aici, ca să nu mai plec niciodată!

— Odată și-odată, tot plecăm, Mihai; cu toții plecăm cîndva...

— Te înțeleg, dar pînă atunci mai este, eu am de gînd să mai trăiesc cel puțin atîta cît am trăit pînă acum. Dar pentru aceasta îmi trebuie catedră. Așa că...

— Dar ți-am spus, Mihai, titularizarea în București nu se face decît prin concurs. Iată, peste cîteva luni, va fi un nou concurs de ocupare a posturilor în Capitală. Voi, cei de fizică, sînteți favorizați, în comparație cu colegii de la alte specialități. La voi, în general, sînt posturi multe, iar numărul concurenților este mic. Deci, burta pe carte, că tu cu fără frecvența ta nu cred să fi învățat atît, încît să te reverși și, dacă n-ai predat mult timp, nu-ți va fi așa de ușor!

— Mă jignești, stimabile, am luat numai note mari la examene, iar de predat am predat aproape tot timpul...

— Atunci, cu atît mai bine! Ești ca și intrat! Rămîne să mai ajungi și director și să ne întîlnim mai des... la ședințe! că de-astea avem, slavă domnului!

— Să te audă...

— Dacă vrei, totuși, să ștai de vorbă cu profesorii mei de fizică — unii sînt foarte buni — să vezi laboratoarele, să te familiarizezi mai mult cu ele, să faci unele experiențe... ești oricînd binevenit la școală. Iar de te vei încurca la vreo lucrare practică (deși ție îți place practica), la mînuirea vreunui aparat etc., mă chemi într-ajutor: știi doar că la Școala normală îmi mutasem patul în laboratorul de fizică și chimie.

— Îți mulțumesc pentru favoarea pe care mi-o faci! Totuși, trecînd peste..., aș vrea să te întreb de ce n-ai urmat tu Politehnica? Nu zicea profesorul nostru, vestitul M., că vei urma Chimia industrială? Ori a vibrat mai tare în tine poezia? Și n-ar fi fost de mirare, că pe atunci scriai frumușel!

— Se vede treaba că așa a fost, ai dreptate, de pe atunci, eu aveam un scris frumos, nu știi, mă lăuda și profesorul de caligrafie...

— Alexandre, dă-o naibi de treabă, ne hârjonim ca niște copii! Și...

— Ce păcat că nu mai sîntem, Mihai!

— Ai dreptate! Eu, dacă aș' mai putea... Știi ce, după plecarea ta la facultate, la aproape un an, m-am căsătorit cu Mirela. Ne numiseră pe-amîndoi învățători în aceeași comună. Te iubea ca o disperată. Ca să mă răzbun într-un fel pe tine (de ce să n-o mărturisesc măcar acum: îmi părea rău

că tu ai intrat la facultate, iar eu nu), dar și pentru că o iubeam și eu, am făcut totul spre a-i slăbi încrederea în dragostea ta. Scrisorile primite de la tine erau atât de frumoase, înțelegeam asta după felul în care plîngea Mirela de bucurie cînd îi soseau și după cum le citea de nu știu cîte ori pe zi, dar depărtarea a lucrat în favoarea mea: am convins-o că n-are sens să-ți mai scrie pentru că tu ești înconjurat de atîtea fete la facultate, încît, în mod inevitabil, mai devreme sau mai tîrziu, tot o vei uita. Îndurerată, respingea cu tărie orice-i spuneam în acest sens. Treptat însă a început să plece urechea la vorbele mele și aceasta a coincis și cu o perioadă de cîteva săptămîni în care, nu știu de ce, n-a mai sosit de la tine nici o scrisoare; apoi am aranjat cu poștașul să mi le-aducă mie și, uite-așa,...

— Îți mulțumesc, prietene, deși tîrziu, primește, totuși, mulțumirile mele!

— N-ai de ce să-mi mulțumești și, oricît de urît ar fi ceea ce am făcut, mă simțeam dator să-ți spun. Cu atît mai mult cu cît Mirela n-a fost decît puțin timp soția mea. Nu m-a putut iubi de fel și, cînd am înțeles clar acest lucru — ea nu mi-a spus-o niciodată, fiindcă era o ființă delicată — cînd mi-am dat seama că viața ei alături de mine este un chin, am luat hotărîrea să ne despărțim. Atunci te uram cu adevărat...

— Numai atunci?!...

— Ea s-a supus fără nici o vorbă, așa cum se supusese, de fapt, și cînd eu speram să se fi convins că e bine să ne căsătorim, deoarece „eram făcuți unul pentru altul”, precum îi cîntam în fiecare zi etc., etc. Noroc că n-am avut nici un copil. Am plecat în curînd din sat, poposind, după cum ți-am spus, într-un alt capăt de țară. După cîtva timp am aflat că Mirela s-a căsătorit cu un inginer de la silvicultură. Are acum doi copii mari, o fată și-un băiat. M-am căsătorit și eu în G., am doi băieți, unul de unsprezece, altul de doisprezece ani. Despre familia ta însă nu știu nimic, Alexandre.

— Familia mea? Ce să-ți spun despre familia mea?!... Am și eu o fetiță, Luminița, are șase ani și... e fără mamă!

— Cum?!

— Da, Valentina, soția mea, s-a prăpădit la nașterea fetiței. N-a putut să nască, doctorii i-au făcut cezariană, dar nu știu ce s-a întîmplat, nu s-a mai coagulat sîngele. Copilul a scăpat, iar ea s-a prăpădit!... S-au împlinit acum cîteva zile șase ani de-atuici!

— Șterge-ți ochii! Ce s-a întîmplat cu dumneata? N-ai glumit în legătură cu ceea ce... mi-ai spus?

— Cu așa ceva nu se glumește!

— Bine, dar de ce? Ce lucru îngrozitor a putut să te aducă într-o situație atît de disperată?

Fata a izbucnit, din nou, în plîns, întorcînd capul într-o parte. Umerii mici și rotunzi, bronzăți de soarele verii, se zguduiau dureros, iar sîinii, frumos conturați sub costumul de plajă, vibrau în același ritm al suferinței ce stăpînea întreagă această delicată făptură, pe care Alexandru, încurcat, neștiind ce să-i mai spună, o privea neputincios, cu interes, totodată, și cu treptată încîntare. Părul

negru, lung, era adunat în față, mîngîind, cu fiecare mișcare, rotunjimile sînilor; talia, subțire, bine marcată, se prelungea blînd în arcadele pietroase ale șoldurilor; picioarele se desenau frumos pe nisipul sclipitor și cald.

Băiatul a întins mîna și i-a atins părul într-un gest de mîngîiere părintească.

— Te rog să te liniștești, spuse Alexandru, cu o voce caldă, alinătoare. Orice ar fi, nu merită să te zbuciumi astfel!

— Îmi pare rău că te-am supărat cu necazurile mele. N-am vrut. N-am vrut, crede-mă! Te rog să mă lași. E mai bine pentru dumneata!

— Domnișoară, dar îmi ești datoare cu o recomandare, vreau să știu și eu cui m-am prezentat... Dacă nu-ți este prea greu, continuă Alexandru, pe un ton care implora aproape, încearcă, totuși, să-mi povestești despre ce se întîmplă cu dumneata. Ești singură aici, n-ai venit, cumva, cu părinții, cu altcineva? Ce te-a putut îndurera atît de mult?

— De doi ani, începu să vorbească Valentina, în timp ce-și sprijinea privirile pierdute pe imensitatea albastră și mișcătoare a mării, nu mai pot continua facultatea. Eram în anul al III-lea la A.S.E., la Comerț. M-au dat afară... cînd au aflat că tatăl meu a fost chiabur.

— Cum, cînd „au aflat”? Nu le-ai spus de la început?

— Dacă le spuneam de la început nici nu mă puteam apropia măcar de facultate. Cei care au știut de la început acest lucru m-au dat afară de la liceu...

Alexandru era din nou încurcat. Nu știa ce să spună. Ceea ce auzea din mărturisirile fetei nu se potrivea cu ideile lui despre lumea în care trăia. Cuvîntul și situația de chiabur aveau în mintea sa o anumită rezonanță, concretizînd o realitate socială împotriva căreia fusese învățat și se obișnuise să ia o anume atitudine. Cu toate că, de cînd era ziarist, de cînd ajunsese să cunoască mai bine lumea, fusese nevoit să constate că în aprecierea oamenilor, cu deosebire a țăranilor, în împărțirea lor în diferite categorii și pături sociale nu de puține ori se făcuseră grosolane greșeli, abuzuri scandaloase, regretabile, cu urmări dramatice pentru viața celor în cauză. Se hotărî s-o asculte mai departe pe aceea care, cu greu, își începuse spovedania.

...A trebuit să plec din sat și să mă pierd undeva în viitoarea Bucureștiului. Am locuit la o rudă mai îndepărtată a familiei, un văr de-al mamei. Acesta m-a ajutat să mă reînscriu la liceu. Dimineața mergeam la școală, iar după-amiezile mi le petreceam într-un depozit de mărfuri, încărcînd și descărcînd lăzi. Trebuia să mănînc, măcar o dată pe zi, să mă îmbrac...

— Încărcînd și descărcînd lăzi? Dumneata?

— Da, eu, și-atunci eram prăpădită nu ca acum, aveam doar cincisprezece ani. După absolvirea liceului, am dat examen la facultate. Am muncit la fel, la același depozit, numai că acum îmi era mult mai greu. Aveam atîta de învățat și timpul meu pentru aceasta era de la unsprezece noaptea înainte. Mă prindea, nu de puține ori, dimineața cu ochii pe cursuri sau pe notițe. Și-atunci o luam de la